
**ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ**

ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ Կ. Հ.

Մարդկության պատմության վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ անվտանգության ապահովումը միշտ եղել է հասարակության գործունեության հիմնական շարժառիթը: Ըստ էության, հենց անվտանգության ապահովման ձգտումն է պայմանավորել հասարակության ռեսուրսների միավորումը, ուժային մարմինների ձևավորումը և միջազգային կառույցների ստեղծումը¹: Միննույն ժամանակ, անվտանգության համակարգի բացակայությունը կամ դրա զարգացման ոչ բավարար մակարդակը կարող է զգալի կորուստների պատճառ դառնալ: Անվտանգության գործունե համակարգի ձևավորման ուղղությամբ լուրջ մոտեցում չցուցաբերող պետությունները, հասարակությունները և անհատները, որպես կանոն, խոշոր ցնցումների էական նախադրյալներ են ստեղծում, վտանգում սեփական գոյությունը և դառնում ոչ կենսունակ:

Անվտանգության երևույթի էության ամբողջական բացահայտման համար, մեր կարծիքով, կարևոր է դրա գիտականորեն հիմնավորված սահմանումը, որը, ըստ էության, պետք է ամբողջությամբ արտացոլի տվյալ երևույթի բոլոր բնութագրական կողմերը և բացահայտի հիմնախնդրի առավել կարևոր տարրերը:

Անվտանգության հիմնախնդրի էության ամբողջական բացահայտումը ենթադրում է այդ ուղղությամբ համալիր մոտեցման կիրառում, քանի որ անվտանգությունը բազմակերպ երևույթ է: Այդ առումով գոյություն ունեցող սահմանումների վերլուծությունը հնարավորություն է ընձեռում առանձնացնելու այդ երևույթի հետևյալ առավել էական տարրերը:

Առաջին, նշված հիմնախնդրով զբաղվող հեղինակների զգալի մասն անվտանգությունը հասկանում է իբրև վտանգի ներքո գտնվող օբյեկտի վիճակ: Երկրորդ՝ անվտանգությունը հաճախ դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող սպառնալիքների պայմաններում օբյեկտի սեփական էություն և հիմնական բնութագիրը պահպանելու ընդունակություն: Երրորդ՝ անվտանգությունը, ըստ էության, ինքնակարգավորման, կանոնակարգվածության և ամբողջականության սկզբունքների վրա հիմնված և այդ համակարգի բոլոր տարրերի պաշտպանությանն ուղղված համակարգային կատեգորիա է: Դրա կարևորությունը հասկանալիս պետք է պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ այդ տարրերից յուրաքանչյուրի

¹ Տե՛ս Մարկուսյան Ա., Տնտեսական անվտանգության հիմնախնդիրները. մեթոդաբանություն և արդյունքներ, Ե., 2005, էջ 11: Տե՛ս Лесков М. А. Гомеостатические процессы и теория безопасности (Безопасность, 1994, - 4, с. 66):

վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունը կարող է հանգեցնել ամբողջ համակարգի փլուզման: Չորրորդ՝ անվտանգությունը դիտարկվում է որպես անհատի, հասարակության և պետության կենսագործունեության վճռորոշ պայման, որի առկայության դեպքում են միայն հնարավոր սեփական նյութական և հոգևոր արժեքների պահպանությունն ու վերարտադրությունը²: Հինգերորդ՝ անվտանգությունը, բացարձակ իմաստով, նշանակում է նյութական և հոգևոր ոլորտներին ուղղված սպառնալիքների և վտանգների բացակայություն: Հատկանշական է այն հանգամանքը, որ «անվտանգություն» հասկացության գրեթե բոլոր սահմանումներում դրա հիմնական տարր դիտարկվում է սպառնալիքը՝ որպես վտանգի իրական նշան: Փաստորեն, անվտանգության գոյություն ունեցող սահմանումների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ սպառնալիքը և դրա դեմ պայքարը անվտանգության էությունն են:

Անվտանգությունը, ընդհանուր իմաստով, մի իրավիճակ է, որի պայմաններում օբյեկտին վտանգ չի սպառնում, և գոյություն ունի պաշտպանության գործունե համակարգ: Միննույն ժամանակ, պետք է նշել, որ ինչպես անհատի, այնպես էլ հասարակության և պետության համար անվտանգության մեջ լինելը դեռևս չի նշանակում ապրել առանց վտանգների: Վերջիններս գոյություն ունեն միշտ կամ գրեթե միշտ և որոշակի պայմաններում կարող են ունենալ դրական ազդեցություն՝ դառնալով անհրաժեշտ ակտիվության պատճառներից մեկը: Վտանգները հնարավոր այն դեպքերն են, որոնք կարող են էական վնաս հասցնել մարդուն, հասարակությանը, պետությանը, սոցիալական խմբերին, նրանց հոգևոր արժեքներին և դրանով իսկ սահմանափակել հասարակական զարգացման հնարավորությունները: Վտանգները և սպառնալիքները ոչ միայն անխուսափելի են, այլև «օգտակար» են մինչև որոշակի աստիճան, քանի որ դրանք ինչ-որ առումով ունեն ակտիվացնող դեր: Հետևաբար, անվտանգությունը, ավելի շուտ, ոչ թե վտանգների բացակայությունն է, այլ դրանցից պաշտպանվածությունը և, փաստորեն, անհատի, հասարակության և պետության զարգացման հիմնական պայմաններից մեկն է:

Պետական և ազգային շահերի պաշտպանվածության վիճակը անվտանգության առարկան է: Ըստ էության, անվտանգության խնդիրը այնպիսի պայմանների ձևավորման մեջ է, որոնք ապահովում են հասարակության կայուն և առաջադիմական զարգացումը: Փաստորեն, անվտանգությունը անհատի, հասարակության և պետության արտաքին և ներքին վտանգներից ու սպառնալիքներից պաշտպանվածության վիճակն է՝ հիմնված դրանց կանխարգելման, բացահայտման, չեզոքացման ուղղությամբ իրականացվող նպատակամետ գործունեության վրա:

² Տե՛ս Ղուշյան Հ.Բ., ՀՀ տնտեսական անվտանգության հիմնահարցերը (Բանբեր Երևանի համալսարանի, 2000, -3, էջ 16):

Անվտանգության ապահովման ուղղությամբ գործունեությունն ընդգրկում է այն բոլոր ոլորտները, որոնցում կարող են ծագել կամ գոյություն ունենալ անհատի, հասարակության և պետության բնականոն կյանքը խաթարող գործոններ, վտանգներ և սպառնալիքներ: Այլ կերպ՝ անվտանգության սպառնալիքը դեպքերի զարգացման այնպիսի հնարավորությունն է, որի պայմաններում կստեղծվի իրական վտանգ պետության գոյության, նրա քաղաքական և տնտեսական անկախության, անհատի և հասարակության բնականոն գործունեության և զարգացման համար:

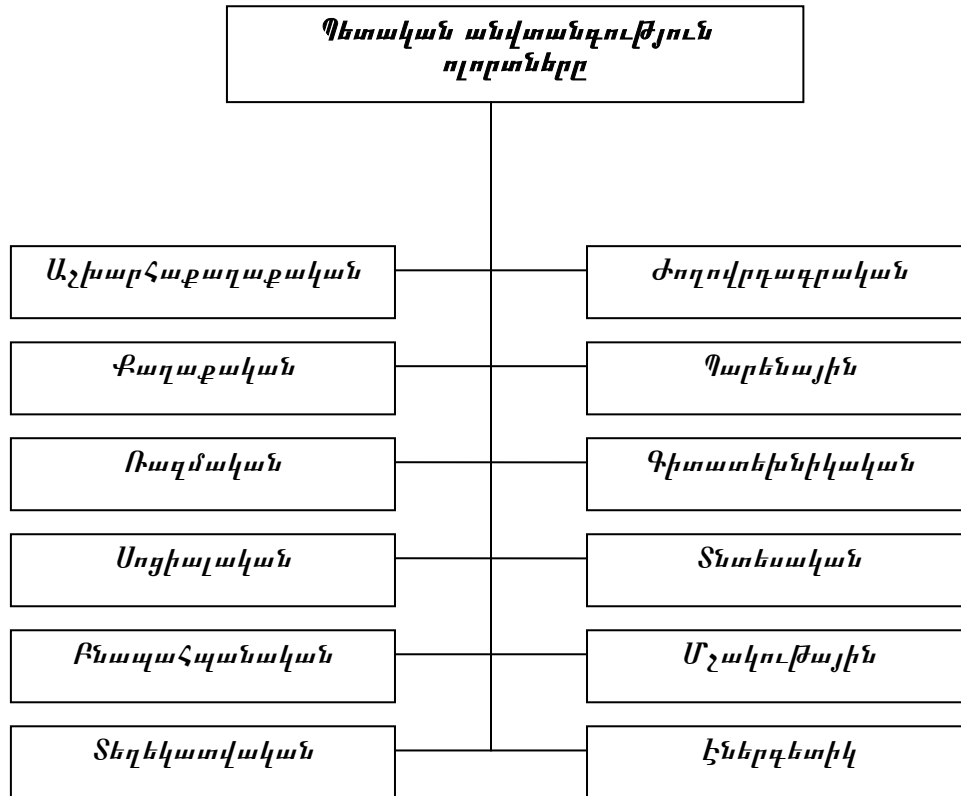
Բովանդակային առումով կարելի է առանձնացնել անվտանգության հետևյալ ոլորտները. տնտեսական, սոցիալական, քաղաքական, ռազմական, էներգետիկ, բնապահպանական, իրավական, տեխնոլոգիական, մշակութային, մտավոր, տեղեկատվական, ժողովրդագրական, հոգեբանական և այլն³: Պետական անվտանգությունը Մահմանադրությամբ, օրենսդրությամբ և այլ միջոցներով երաշխավորված պետական շահերի պաշտպանությունն է, որի նպատակը արտաքին և ներքին վտանգներից անհատի, հասարակության և պետության պաշտպանության ապահովումն է: Ըստ էության, պետության կենսական շահերն են տարածքային ամբողջականության, բնակչության վերարտադրության, տնտեսական և սոցիալական բարեկեցության ապահովումը, ինքնագիտակցության բարձրացումը, քաղաքացիների հոգեբանական և ֆիզիկական առողջության պահպանումը, նրանց իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունը, ապագա սերունդների արժանապատիվ գոյության համար անհրաժեշտ երաշխիքների ստեղծումը և այլն: Պետական անվտանգության օբյեկտներն են պետական շահերը, քաղաքացիները, հասարակությունը և պետությունը: Ըստ էության, յուրաքանչյուր երկիր շահագրգռված է քաղաքական կայուն իրավիճակի, անհատի և հասարակության գործունեության բնականոն զարգացմանը նպաստող միջավայրի ձևավորման համար:

Քաղաքական անվտանգությունը երկրի քաղաքական կյանքի պաշտպանվածության վիճակն է, որի նպատակներն են պետության ներքին և արտաքին քաղաքականությանն Վշակման և իրականացման գործընթացին քաղաքացիների մասնակցության մատչելիության ապահովումը, քաղաքական իշխանության փոփոխության դեպքում պետական և ազգային շահերի պաշտպանությունը և այլն: Քաղաքական անվտանգության օբյեկտի դերում հանդես է գալիս երկրի քաղաքական կյանքը, իսկ սուբյեկտներն են իշխանության երեք թևերը՝ օրենսդիր, գործադիր և դատական:

Որպես քաղաքական անվտանգության սպառնալիք և վտանգ՝ կարելի է նշել երկրում քաղաքական զարգացած համակարգի և ընդդիմության

³ Բոստանջյան Վ., Ազգային անվտանգության ապահովման հիմնական ուղղությունները (Սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները ՀՀ-ում, Ե., 2007, էջ 131-140):

բացակայությունը, հասարակության քաղաքական կառավարման անհնարի-
նությունը և այլն: Քաղաքական անվտանգության էությունը որոշվում է արտաքին
և ներքին անկախ քաղաքականություն իրականացնելու և պետական կառավար-
ման հետ կապված հարցերի լուծման ընդունակությամբ:

Գծապատկեր 1. Պետական անվտանգության ուղորտները

Պետական անվտանգության հաջորդ կարևոր բաղադրիչը ռազմական անվտանգությունն է, որը ներառում է պետական սահմանների պաշտպանության, մարտունակ զինված ուժերի ստեղծման, բարձր որակավորում ունեցող կադրերի պատրաստման և ռազմական արդյունաբերության զարգացման հետ կապված հարցերը: Ռազմական անվտանգությունը, ըստ էության, արտաքին ռազմական վտանգներից բնակչության պաշտպանության և երկրի տարածքային ամբողջա-
կանության ու ինքնուրույնության պահպանման ընդունակությունն է: Ռազմական անվտանգության անհրաժեշտ նախադրյալ է ռազմական ուժերի մարտական այնպիսի պատրաստվածությունը, որը հնարավորություն կստեղծի ապահովելու երկրի պաշտպանունակությունը: Ռազմական անվտանգության օբյեկտ են

պետական շահերը, իսկ սուբյեկտի դերում հանդես են գալիս պետությունը, զինված ուժերը և ռազմաարդյունաբերական համալիրը: Որպես սպառնալիքներ՝ կարելի է նշել օտարերկրյա պետությունների և ռազմական դաշինքների ագրեսիվ մկրտումները, ռազմաարդյունաբերական համալիրի և գիտության անմխիթար վիճակը, բարձր որակավորում ունեցող կադրերի արտահոսքը, ոլորտների ֆինանսավորման ցածր ծավալները, երկրում լրտեսական գործունեության ակտիվացումը, բնակչության հոգևոր մակարդակի անկումը և այլն: Փաստորեն, ռազմական անվտանգությունը երկրի զինված ուժերի միջոցով պետական շահերի պաշտպանության հնարավորությունն է և մեծապես կախված է բանակի մարտունակությունից, տարածաշրջանային անվտանգության համակարգերում ընդգրկվածությունից, ռազմաարդյունաբերական համալիրի զարգացման աստիճանից և այլն:

Ազգային անվտանգության հաջորդ կարևոր բաղադրիչը սոցիալական անվտանգությունն է, որի ապահովումը ենթադրում է սոցիալական ոլորտում պետության և հասարակության շահերի պաշտպանությանը, սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանը, բնակչության բարեկեցիկ կենսամակարդակի ձեռքբերմանը, ապագա սերունդների համար զարգացման նախադրյալների ձևավորմանն ուղղված համալիր միջոցառումների իրականացում: Սոցիալական անվտանգության օբյեկտը հասարակության մեջ ծագող սոցիալական հարաբերություններն են, իսկ սուբյեկտները՝ սոցիալական պաշտպանության պետական և հասարակական կառույցները: Որպես այդպիսիք կարելի է նշել բնակչության սոցիալական պաշտպանության հարցերով զբաղվող պետական ինստիտուտները, կազմակերպությունները, կենտրոնները, շարժումները, կուսակցությունները և այլն⁴: Ըստ էության, սոցիալական վտանգներ են առանձին խմբերի, խավերի, անհատների այնպիսի գործողությունները, որոնք ուղղված են այլ խմբերի և անհատների դեմ, սահմանափակում են վերջիններիս իրավունքները և ազատությունները, վտանգ են ներկայացնում ընտանիքի, էթնոսի, հասարակության, ժողովրդի, պետության համար և այլն: Սոցիալական ոլորտն առանցքային դեր է խաղում ոչ միայն տնտեսական, այլև ազգային անվտանգության ապահովման գործում: Հենց սոցիալական ոլորտում են առավել վառ դրսևորվում ինչպես անհատի, այնպես էլ ընտանիքի, սոցիալական որոշակի խավերի և հասարակության յուրաքանչյուր անդամի շահերը: Սոցիալական ոլորտի զարգացման մակարդակով է, ըստ էության, հնարավոր գնահատել հասարակության և պետության միջև փոխհարաբերությունների կոնֆլիկտայնության աստիճանը: Սոցիալական առումով երկրի տնտեսական անվտանգության առավել լուրջ սպառնալիքներն են բնակչության եկամուտների և սպառման մակարդակների միջև կտրուկ բևեռացումը, սպառվող ապրանքների կառուցվածքի վատ-

⁴ Տե՛ս Մանասեթյան Թ., Տնտեսական անվտանգություն. ռազմավարության ուրվագծեր, Ե., 2014:

թարացումը, աղքատության աճը, կենսապահովման նվազագույն շեմից ցածր ապրող մարդկանց քանակը և այլն:

Ազգային անվտանգության հաջորդ կարևոր բաղադրիչը բնապահպանական անվտանգությունն է, որը հասարակության և բնության միջև գոյություն ունեցող փոխհարաբերությունների հետևանքով ծագող հիմնախնդիր է: Ակնհայտորեն, բնապահպանական անվտանգության նպատակը պետք է լինի երկարաժամկետ հատվածում երկրի շրջակա միջավայրի կայուն և հավասարակշիռ վիճակի ապահովումը: Բնապահպանական անվտանգության օբյեկտի դերում հանդես է գալիս շրջակա միջավայրը, իսկ սուբյեկտներն են իշխանության բոլոր թները և հասարակական կազմակերպությունները: Հարկ է նշել, որ հիմնախնդիրը սրվեց հատկապես վերջին տարիներին՝ պայմանավորված համաշխարհային բնապահպանական վիճակի վատթարացմամբ: Այս առումով նշված ոլորտում անվտանգության ապահովման հիմնական խնդիրներն են բնապահպանական վտանգների կանխումը, շրջակա միջավայրին պաշտպանությունը, տնտեսական, իրավական, գիտատեխնիկական բնույթի, ինչպես նաև բնապահպանական սպառալիքների չեզոքացմանը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների իրականացումը:

Ազգային անվտանգության կարևորագույն բաղկացուցիչներից է տեղեկատվական անվտանգությունը, որը, փաստորեն, հասարակության տեղեկատվական միջավայրի պաշտպանվածության այնպիսի վիճակ է, որ ապահովում է հասարակության, քաղաքացիների և պետության շահերին համապատասխան այդ միջավայրի ձևավորումը և զարգացումը: Լայն իմաստով, տեղեկատվական անվտանգությունը պետության, հասարակության և անհատի ընդունակությունն է՝ ցանկացած պայմաններում անհրաժեշտ տեղեկատվական ռեսուրսների միջոցով ապահովելու սեփական բնականոն գործունեությունը: Տեղեկատվական անվտանգության օբյեկտներն են պետական, ծառայողական, առևտրային, մտավոր և անձնական շահերին առնչվող տեղեկատվությունը, ինչպես նաև դրա մշակման և փոխանցման միջոցներն ու ենթակառուցվածքները, իսկ սուբյեկտները՝ պետական իշխանության մարմինները, զանգվածային լրատվության միջոցները, քաղաքացիները և հասարակական կազմակերպությունները: Տեղեկատվական անվտանգության համար լուրջ սպառնալիքներ են տեղեկատվական պատերազմները, օտարերկրյա պետությունների հատուկ ծառայությունների հետախուզական գործունեությունը, երկրի պետական շահերին հակասող օտարերկրյա ոչ կառավարական կազմակերպությունների, միջազգային հանցավոր կառույցների, ինչպես նաև տեղեկատվության ոլորտում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց անօրինական գործունեությունը:

Ազգային անվտանգության բաղկացուցիչների համակարգում իր կարևորությամբ առանձնանում է ժողովրդագրական անվտանգությունը, որն արտաքին և ներքին վտանգներից երկրի բնակչության կազմի և թվաքանակի

պաշտպանվածության վիճակն է և ուղղված է մարդկանց գենետիկական առողջության ու բնակչության կառուցվածքի կարգավորմանը: Ժողովրդագրական անվտանգության սպառնալիքներն են երկրի բնակչության թվի կարգավորման հնարավորությունների բացակայությունը, ընտանիքի թվաքանակի կարգավորման հարցում քաղաքացիների շահագրգռվածության բացակայությունը, սոցիալական վտանգների աճը, հասարակական դեգրադացիան, ծնելիության և մահվան հարաբերակցության անբարենպաստ աստիճանը և այլն:

Հաջորդ կարևոր բաղկացուցիչը պարենային անվտանգությունն է, որը անհատի, հասարակության և պետության անվտանգության կարևորագույն տարրերից է: Այն երկրի բնակչությանը նվազագույն առողջապահական չափաքանակներին համապատասխանող կալորիականությամբ և ծավալներով պարենամթերքով ապահովելու հայրենական արտադրողների հնարավորությունն է: Պարենային անվտանգության օբյեկտներն են պարենային մթերքների արտադրության և բաշխման ազգային համակարգը, իսկ սուբյեկտները՝ պետական իշխանության մարմինները: Պարենային անվտանգության սպառնալիք են ագրոպարենային համալիրի փլուզումը, գյուղատնտեսական արտադրության պետական կարգավորման անարդյունավետ համակարգը⁵, արտաքին արտադրողների կողմից հայրենական շուկայի վերահսկողությունը, գյուղական բնակավայրերում աշխատուժի բացակայությունը, բնակչության գնողունակ պահանջարկի անկումը և այլն:

Ազգային անվտանգության համակարգի բաղկացուցիչներից է գիտատեխնիկական անվտանգությունը, որը գիտական և տեխնիկական ներուժը հասարակության պահանջներին բավարարող մակարդակի վրա պահելու պետության ընդունակությունն է: Եթե պետությունը չունի բավարար հնարավորություններ զարգացնելու հիմնարար գիտությունները, պատրաստելու բարձր որակավորման կադրեր, աջակցելու նորագույն տեխնոլոգիաների ստեղծմանն ու ներդրմանը, ապա պետության անվտանգությունը չի կարող ապահովվել: Գիտատեխնիկական անվտանգությունը նաև հայրենական արդյունաբերության ունակությունն է՝ ապահովելու երկրի պաշտպանունակությունը և կենսագործունեությունը հնարավոր վտանգների պայմաններում: Դրա նպատակը գիտության, տեխնոլոգիաների, արդյունաբերական և հումքային բազայի պետական շահերին համահունչ զարգացումն է: Գիտատեխնիկական անվտանգության սպառնալիքներ են կրթության, գիտության, արդյունաբերական և հումքային բազայի փլուզումը, ռազմաարդյունաբերական համալիրի պետական կարգավորման անարդյունավետությունը, առաջադեմ տեխնոլոգիաների լճացումը, ուղեղների արտահոսքը, բարձր որակավորում ունեցող աշխատանքային ռեսուրսների բացակայությունը, կրթության, գիտության ֆինանսավորման ցածր մակարդակը և այլն: Խնդրի կարևորությունն

⁵ Տե՛ս Դավթյան Ս., Մարկոսյան Ա., Մարգարյան Հ., Վերափոխումները անցումային երկրների տնտեսություններում, Ե., 2003:

առավելապես պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ գիտատեխնիկական ներուժը որոշում է տնտեսության վիճակը և դրա զարգացման հնարավորությունները: Հետևաբար, առանց դրա շարունակական զարգացման գործնականում անհնար է երկրի պաշտպանունակության ապահովումը և տնտեսության տարբեր ճյուղերի շարունակական զարգացումը:

Ազգային անվտանգության համակարգում գլխավոր տեղը զբաղեցնում է տնտեսական անվտանգությունը: Դա պայմանավորված է հատկապես նրանով, որ ինչպես ազգային, այնպես էլ դրա մյուս բաղկացուցիչների անվտանգության ապահովումը, նախ և առաջ, ենթադրում է զարգացած տնտեսական համակարգի առկայություն: Ակնհայտորեն, տնտեսության զարգացման համար խիստ կարևոր և անհրաժեշտ նախադրյալ է երկրի տնտեսական անվտանգությունը, որի ապահովումը տնտեսության կայուն զարգացման պայմանն է:

Տնտեսական անվտանգությունը պատմականորեն դիտարկվում է որպես տնտեսական համակարգի կարևորագույն որակական բնութագրիչ, որը ցույց է տալիս բնակչության բնականոն կենսագործունեության համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծման, տնտեսությանը համապատասխան ռեսուրսներով ապահովելու և, որ ամենակարևորն է, ազգային պետական շահերի իրացման առումով պետության ընդունակությունը⁶: Տնտեսական անվտանգության՝ որպես ազգային անվտանգության կարևոր բաղկացուցիչ ապահովման անհրաժեշտությունն էականորեն աճում է հատկապես տնտեսության ճգնաժամային փուլերում:

Ընդհանուր առմամբ, տնտեսական անվտանգությունը կարելի է սահմանել որպես արտաքին և ներքին սպառնալիքներից պետության, հասարակության, տարածաշրջանի, տնտեսավարող սուբյեկտների և անհատի տնտեսական շահերի պաշտպանվածության վիճակ: Այն կարևոր տեղ է զբաղեցնում ազգային անվտանգության համակարգում, որի խնդիրն է ապահովել երկրի հուսալի պաշտպանունակությունը, հասարակության սոցիալական համերաշխությունը, էկոլոգիական աղետներից պաշտպանվածությունը և, վերջին հաշվով, տնտեսության կայուն զարգացումը: Այստեղ ամեն ինչ փոխկապակցված է, և մի ուղղությունը լրացնում է մյուսին. չի կարող լինել ռազմական անվտանգություն թույլ և անարդյունավետ տնտեսության պայմաններում, և միևնույն ժամանակ, չի կարող լինել ռազմական և տնտեսական անվտանգություն համընդհանուր սոցիալական կոնֆլիկտների պայմաններում: Ընդգծելով նման փոխկապակցվածությունը՝ միաժամանակ, հարկ է նկատի ունենալ, որ այդ համակարգում բազիսային և առանցքային տեղ զբաղեցնում է տնտեսական անվտանգությունը, քանի որ տնտեսական

⁶Տե՛ս Բոստանջյան Վ., Պետության դերը տնտեսական անվտանգության ապահովման գործում, ՀՀ սոցիալ-տնտեսական արդի հիմնախնդիրները (Գիտական հոդվածների ժողովածու, 8, Ե., 2006, էջ 323-327):

համակարգի բոլոր օղակների զարգացումն ուղղակիորեն կախված է տնտեսության զարգացման մակարդակից:

Այսպիսով, տնտեսական անվտանգությունը պայմանների և գործոնների այնպիսի համախումբ է, որն ապահովում է երկրի տնտեսության կայունությունը և նպաստում դրա արդյունավետ զարգացմանը: Տնտեսական անվտանգության ապահովումը յուրաքանչյուր պետության կարևորագույն գործառնություններից է: Տնտեսական անվտանգությունը տնտեսության և պետական իշխանության ինստիտուտների այնպիսի վիճակ է, որի պայմաններում ապահովվում և երաշխավորվում է անհատի, հասարակության և պետության շահերի պաշտպանությունը:

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ В СИСТЕМЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

АВЕТИСЯН К. Г.

Резюме

В системе национальной безопасности особую роль играет экономическая безопасность, обеспечение которой является важнейшей функцией любого государства. Экономическая безопасность представляет собой такое состояние экономики и институтов государственной власти, при котором гарантируется защита интересов личности, общества и государства.

THE ECONOMIC SECURITY IN THE NATIONAL SECURITY SYSTEM

K. AVETISYAN

Abstract

Economic security performs a special role in the national security system, the protection of which is the most important function of any state. The economic security is such a state of the economy and state institutions at which the protection of interests of an individual, society, and state is guaranteed.